

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Modernleşmenin Mekânsal Dili: Sivas'ta 1940 Yılı Soğuk İklim Bölgeleri Tip Okul Projesinin Uygulandığı Okullar*

Dr. Öğr. Üyesi Esra GÜNDOĞAN BALDIK, Adıyaman Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Adıyaman, e-posta: egundogan@adiyaman.edu.tr

ORCID: <https://orcid.org/0000-00017335-6479>

Öz

Türkiye’de yürütülen modernleşme politikaları, Cumhuriyet’in kuruluşuyla birlikte köktenci bir çağdaşlaşma politikasına dönüşmüştür. Özellikle eğitim alanında ortaya konulan büyük değişim ve dönüşüm, bu alanda sürdürülen yoğun bir inşa sürecini de beraberinde getirmiştir. Bu doğrultuda da ülke genelinde merkezi planlama yaklaşımları gündeme gelmiştir. Millî Mücadele’nin başladığı bir “Cumhuriyet Şehri” olarak kabul edilen Sivas için erken Cumhuriyet dönemi, ıslah edilen ve yeni kurulan birçok eğitim kurumu ile en parlak dönemlerden biri olmuştur. Özellikle Sivas’ın Yıldızeli ilçesinde kurulan Pamukpınar Köy Enstitüsü şehrin hem eğitim düzeyine hem de köylerde eğitim yapılarının artmasında önemli bir etkiye sahiptir. Bu bağlamda Sivas ili örneğinde “soğuk iklim bölgeleri tip proje” anlayışıyla inşa edilen erken Cumhuriyet dönemi okul yapılarının değerlendirilmesi, dönemin “eğitim mimarisi” özelinde modernleşme hareketlerini ortaya koyması bakımından önemlidir. Araştırmanın amacı, Sivas merkez ile Divriği ve Yıldızeli ilçelerinde tespit edilen dört adet tip proje okul örneğinin mimari özelliklerinin tespit edilerek yerel bağlamda modernleşme ideolojilerine katkısını ortaya koymaktır.

* Bu çalışma, Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından SDK-2018-8063 kodlu proje ile desteklenen "Tanzimat'tan 1950'ye Kadar Sivas'ta Eğitim Yapıları" konulu doktora tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet, Sivas, Eğitim, Okul, Tip Projeler.

Makale Gönderme Tarihi: 19.10.2025

Makale Kabul Tarihi: 12.12.2025

Önerilen Atıf:

Gündoğan Baldık, E. (2025). Modernleşmenin Mekânsal Dili: Sivas'ta 1940 Yılı Soğuk İklim Bölgeleri Tip Okul Projesinin Uygulandığı Okullar, *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 8(12): 879-898.

**Journal of Social, Humanities and
Administrative Sciences**

2025, 8(12): 879-898. <https://doi.org/10.26677/TR1010.2025.1607>
ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

RESEARCH PAPER

**The Spatial Language of Modernization: Schools in Sivas Where the Cold Climate
Region Typical School Project Implemented in 1940**

Assistant Prof. Dr. Esra GÜNDOĞAN BALDIK, Adıyaman University, Faculty of Arts and
Sciences, Adıyaman, e-mail: egundogan@adiyaman.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-00017335-6479>

Abstract

Modernization policies implemented in Türkiye transformed into a radical modernization policy with the founding of the Republic. The significant changes and transformations, particularly in education, brought about an intensive construction process in this area. Consequently, central planning approaches emerged nationwide. For Sivas, considered a "Republican City" where the War of Independence began, the early Republican period was one of its brightest periods, with numerous reformed and newly established educational institutions. In particular, the Pamukpınar Village Institute, established in the Yıldızeli district of Sivas, had a significant impact on both the city's educational level and the increase in educational structures in the villages. In this context, the evaluation of early Republican school buildings constructed with the "cold climate region typical project" approach in the province of Sivas is important for revealing the modernization movements of the period, specifically in terms of "educational architecture." The aim of this research is to identify the architectural characteristics of four typical project school examples identified in Sivas city center and the districts of Divriği and Yıldızeli and to demonstrate their contribution to modernization ideologies in a local context.

Keywords: Republic, Sivas, Education, School, Typical Projects.

Received: 19.10.2025

Accepted: 12.12.2025

Suggested Citation:

Gündoğan Baldık, E. (2025). The Spatial Language of Modernization: Schools in Sivas Where the Cold Climate Region Typical School Project Implemented in 1940, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 8(12): 879-898.

GİRİŞ

Erken Cumhuriyet döneminde, özellikle 1927-1938 yılları arasında, eğitim alanında gerçekleştirilen reformlar hem nicelik hem de nitelik açısından daha önce benzeri görülmemiş birçok atılımı ihtiva etmektedir. Birbirini tamamlayan ve devamlılık gösteren bu köklü atımlardan ilki 1928 yılında yeni Türk harflerinin kabulü olarak görülebilir. Çünkü yeni harflerin kabulüyle birlikte, toplumda okuryazarlık oranını artırmayı amaçlayan Millet Mektepleri uygulaması da hayata geçirilmiştir (Kılıç ve Polat, 2024: 16). Aynı yıl yürürlüğe giren *Millet Mektebi Teşkilatına Dair Talimatname* ile ülke genelinde Sabit, Gezici ve Özel Millet Mekteplerinin yanı sıra Köy Yatı Dershaneleri ve Halk Okuma Odaları'nın açılması da kararlaştırılmıştır (Albayrak, 1994: 475-477). Ancak, 1929 yılında dünya genelinde etkisini gösteren ekonomik kriz, okul inşaatına yeterli mali kaynak ayrılmasını ve öğretmen istihdamını güçleştirmiştir. Bu durum, 1930'lu yılların başından itibaren Millet Mektepleri'ne olan ilgi ve katılımın azalmasına yol açmıştır. Söz konusu gerilemenin ardından, Cumhuriyet inkılaplarının halka daha etkin biçimde anlatılması ve toplumsal bilinç oluşturulması amacıyla 1931 yılından itibaren Halkevlerinin kurulmasına karar verilmiştir (Kısıklı, 2012: 336-337).

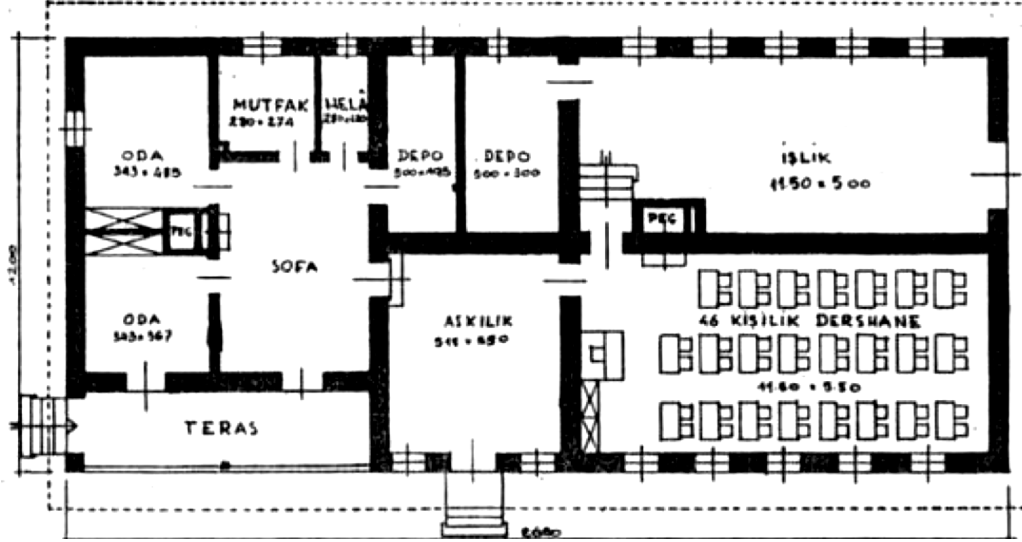
1936 yılına gelindiğinde dönemin İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç öncülüğünde Türkiye'deki köy okullarına, köy hayatının şartlarına göre yetişmiş, köylü ve çiftçinin ihtiyaçlarına yönelik eğitim verebilecek öğretmenler yetiştirmek için Köy Eğitim Kursları açılmıştır. Bu uygulama ile hem köylerdeki öğretmen ihtiyacı karşılanmış hem de yerel eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Söz konusu deneyim, 1940 yılından itibaren kurumsal bir yapıya kavuşturularak Köy Enstitüleri adı altında örgütlenmiş, böylece köylerde uygulamalı öğretim esasına dayanan öğretmen okulları kurulmuştur (Altunya, 2012: 72-74).

1930'lu yıllarda ülke nüfusunun yaklaşık %80'inin köylerde ikamet ediyor olması ve buna bağlı olarak da köylülerin sürdürdüğü tarımsal faaliyetlerin ülkenin ana gelir kaynağını ihtiva etmesi bu dönemde köylere yönelerek köyü ve köylüyü kalkındırma isteğinin temel sebeplerindendir (Erdem, 2008: 192).

Atatürk döneminde temelleri atılan ve İnönü döneminde gerçekleştirilme imkânı bulan Köy Enstitüleri, buralardan mezun olanların çalışacakları köylerde çok sayıda okul binası inşasını da gündeme getirmiştir (Maarif Vekilliği, 1940: 79) Sivas'ın Yıldızeli ilçesinde 1943 yılında eğitime başlayan Pamukpınar Köy Enstitüsü de Sivas kırsalında inşa edilen Cumhuriyet dönemi okullarına yön veren en önemli etken olarak karşımıza çıkmaktadır (Gündoğan Baldık ve Topçu, 2024: 1924). 1940 yılında Maarif Vekilliği tarafından "3803 sayılı kanuna tevfikân açılan Köy Enstitülerinden mezun olacak öğretmenlerin çalışacakları köylerde bu kanunun 16. maddesine göre yaptırılacak ilkokul binalarının planlarının hazırlatılması işi..."ne dair bir yarışma şartnamesi (Maarif Vekilliği, 1940: 80) ilan edilmiştir. İlan edilen şartnamenin kurallarına uygun şekilde hazırlanmış projeler arasından, Asım Mutlu ve Ahsen Yapanar tarafından sıcak, soğuk ve ılıman iklim bölgelerinde inşa edilmek üzere, sınıf, işlik ve öğretmen evini aynı çatı altında barındıran üç tip proje birinci seçilmiştir (Kul, 2011). Mimarların birlikte tasarladıkları bu üç farklı iklime uygun okul binası tipleri, 1940'lı yıllar boyunca ülke genelinde inşa edilen köy okullarının büyük bir bölümünde uygulama alanı bulmuştur. Bu uygulamalar kimi zaman doğrudan mimarlar tarafından hazırlanmış planı tekrar ederken kimi zaman da ana şemaya sadık kalınmak suretiyle inşa edilen yerin koşullarına göre revize edilerek hayata geçirilmiştir.

Yarışma şartnamesinin "...Planı yapılacak ilkokul binasının içinde ve çatısının altında 50 talebenin ders okumasına mahsus bir dershane, talebenin şapka ve paltolarını asmak için bir vestiyer, iki oda, bir mutfak, bir helâ ve yıkanma yerinin bulunduğu bir öğretmen ikametgâhı, on talebenin ağaç veya demir işleri yapabilmesine elverişli bir atölye; okul ve öğretmen evinin ihtiyacına yetecek birer odunluk bulunacaktır... 50 talebenin ihtiyacına yetecek miktarda talebe

helâları binanın dışında, bahçenin münasip bir yerinde olacaktır...” (Maarif Vekilliği, 1940: 80) şeklindeki şartlarına uygun hazırlanan “Soğuk İklim Bölgeleri Tip Projesi” (Plan 1) bölge itibarıyla karasal-soğuk bir iklime sahip olan Sivas şehri genelinde uygulama alanı bulan projelerdendir.

Plan 1: Asım MUTLU ve Ahsen YAPANAR Tarafından Hazırlanan Soğuk İklim Bölgeleri Tip Projesi

Kaynak: Kul, 2011.

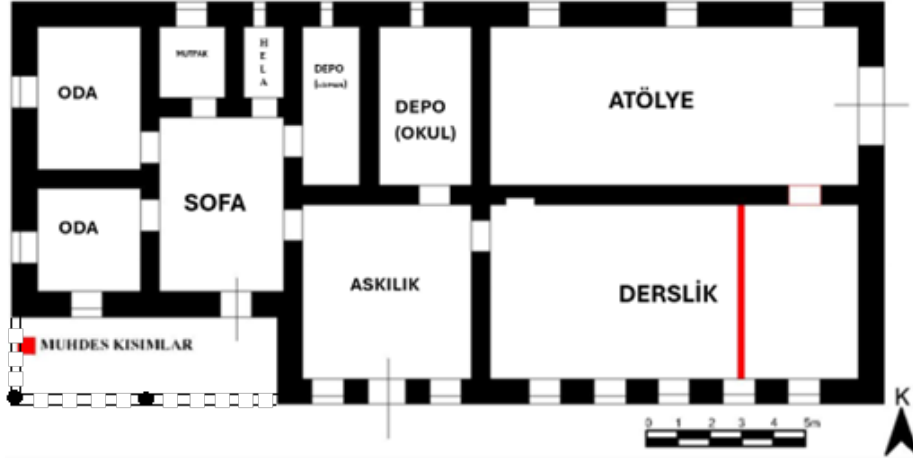
Çalışma kapsamında ele alınan köy okulları, soğuk iklim bölgeleri tip projesi çerçevesinde inşa edilmiş ve proje planına neredeyse birebir sadık kalınarak vücuda getirilmiş yapılarıdır.

SOĞUK İKLİM BÖLGELERİ TİP PROJESİ’NİN UYGULANDIĞI OKULLAR

Sivas Merkez Kızılcakışla Köyü İlkokulu

Sivas merkez ilçesine bağlı Kızılcakışla köyünde bulunan okul, günümüzde kullanılmamaktadır. Binanın kesin olarak inşa tarihine dair bir bilgi bulunmamakla birlikte plan tipi ve köy halkından edinilen bilgiler ışığında 1950 yılı öncesinde inşa edildiği düşünülmektedir. Öğretmen lojmanını bünyesinde barındıran ilkokul binası, kare planlı bir hol etrafında gelişen plan tipine sahiptir. Kızılcakışla Köyü İlkokulu, Soğuk İklim Bölgeleri Tip Projesi’nin Sivas’ta ihtiyaca uygun revize edilerek inşa edilmiş örneklerinden birisidir (Plan 2).

Kızılcakışla Köyü İlkokul binası, doğuda okul, batıda lojman birimlerini teşkil eden doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir ana kütleye sahiptir. Okul, tek katlı olup birer adet derslik, işlik (atölye), askılık ve deposu ile tip projenin temel birimlerinin tamamını içermektedir. Lojman ise, iki adet oda ile birer adet sofa, mutfak, hela ve depodan ibarettir. Taş malzemedan inşa edilerek tamamlanmış binanın üzeri ise beşik çatılıdır (Fotoğraf 1).

Plan 2: Kızılcaışla Köyü İlkokulu Planı

Kaynak: Esra GÜNDÖĞAN BALDIK

Fotoğraf 1: Kızılcaışla Köyü İlkokulu

Kaynak: Esra GÜNDÖĞAN BALDIK

Yapının doğu cephesi, bir adet kapı açıklığı dışında herhangi bir cephe ögesi barındırmamaktadır. Bu kapı açıklığının çift kanatlı ve yapıya ait diğer kapılardan daha geniş tutulması, geçit verdiği birimin okulun atölyesi olduğunu doğrulamaktadır. Kuzey cephe ise toplamda yedi pencere ile hareketlendirilmiştir. Bunlardan dördü okul, üçü ise lojmana ait birimleri aydınlatmaktadır. Batı cephe, lojmana ait iki pencere ile güney ucunda lojmanın teras kısmını oluşturan bir açıklığa sahiptir.

Yapı kütlelerinin güney cephesi hem lojman hem de okulun ana giriş kapılarını ihtiva etmektedir. En doğudan başlayarak sırasıyla altı adet pencere, düz lentolu bir kapı açıklığı ve lojmanın teras bölümü şeklinde devam etmektedir. Terasın güney cephedeki bu bölümü, doğu-batı doğrultusunda düz atkılı genişçe bir açıklığın merkezde ahşap bir direk ile desteklenmesinden meydana gelmektedir. Terasın kuzey duvarında yer alan kapı açıklığı ile lojman bölümüne geçilmekte olup bu kapının batısına bir adet pencere yerleştirilmiştir (Fotoğraf 2).

Fotoğraf 2: Kızılcaışla Köyü İlkokulu Güney Cephesi

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Okul, birer derslik ve atölyeye ek olarak bir askılık ve bir depo birimine sahiptir (Plan 2). Ana giriş kapısından ulaşılan askılık bölümü esasen okulun giriş holüdür. Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen formlu bu mekânın doğu, batı ve kuzey duvarlarında yer alan kapı açıklıkları sırasıyla derslik, lojmanın sofa bölümü ve okulun deposuna geçişi sağlamaktadır. Askılık bölümünün aydınlatılması, güneyde giriş kapısının iki yanına açılmış pencereler ile sağlanmaktadır (Fotoğraf 3).

Fotoğraf 3: Kızılcaışla Köyü İlkokulu, Askılık

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Askılık bölümünün kuzeyinden geçilen okulun depo birimi, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlı olup, kuzey duvarına açılmış bir adet küçük boyutlu pencere ile aydınlatılmaktadır. Deponun doğu duvarında yer alan ve atölyeye doğrudan bağlanan kapı açıklığı günümüzde kapalıdır.

Askılık bölümünün doğusunda bulunan kapı açıklığı ile okulun derslik birimine ulaşılmaktadır. Derslik, doğu-batı doğrultusunda bir dikdörtgen mekândan ibaret olup, güney duvarında yer alan beş adet dikey dikdörtgen formlu pencere açıklığı ile aydınlatılmaktadır. Ancak sonraki dönemlerde dersliğin doğusuna bir duvar eklenmiş ve iki farklı mekân olarak kullanıma açılmıştır. Bu mekânlardan ilki, üç pencereli kareye yakın dikdörtgen formda bir derslik, ikincisi

ise doğu uçta atölye bölümünden ulaşılan tek pencereli bir oda olarak değerlendirilmiştir (Fotoğraf 4).

Fotoğraf 4: Kızılcaışla Köyü İlkokulu, Derslik

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Okulun atölye (işlik) bölümüne geçiş, orijinalde yalnızca doğu cephedeki geniş kapı açıklığı ile dışarıdan sağlanmaktadır. Atölye, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı olup, kuzey duvarında üç adet dikey dikdörtgen formlu pencereye sahiptir. Burada önemli olan husus atölyenin önünde genişçe bir bahçe-düzlük bulunmasıdır (Fotoğraf 5).

Fotoğraf 5: Kızılcaışla Köyü İlkokulu Atölye

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Yapı kütlelerinin lojman bölümüne, güney cephedeki terasın kuzey duvarında bulunan açıklığı ile geçilmektedir. Lojman; iki oda ile birer adet sofa, mutfak, hela ve depodan oluşan bir yaşam alanını ihtiva etmektedir. Giriş kapısından ulaşılan sofa, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlı olup, doğu, batı ve kuzey duvarlarındaki ikişer kapı açıklığı ile diğer mekânlara geçit vermektedir (Fotoğraf 6).

Sofanın batı duvarındaki iki kapı açıklığı, lojmanın odalarına aittir. Ortalama aynı boyutlara sahip odalar kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Kuzeybatı yöndeki oda, batı duvarına açılmış bir pencere ile aydınlatılmakta iken güneybatı yöndeki ikinci oda, batı ve güney duvarına açılmış birer pencere ile daha aydınlıktır.

Sofanın kuzey duvarındaki kapılardan batıdaki mutfak, doğudaki ise hela birimine geçit vermektedir. Mutfak, kuzey-güney doğrultusunda uzanmakta olup, kuzey duvarındaki tek pencere ile dışa açılmaktadır (Fotoğraf 7). Hela, kuzey-güney doğrultusunda oldukça dar bir dikdörtgen plana sahip olup kuzeyindeki küçük boyutlu pencere açıklığı hem aydınlatma hem de havalandırma işlevini yerine getirmektedir.

Fotoğraf 6: Kızılcaışla Köyü İlkokulu Lojmanı, Sofa
Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Fotoğraf 7: Kızılcaışla Köyü İlkokulu Lojmanı, Mutfak
Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Sofanın doğu duvarına açılmış kapılar ise lojmanın depo birimi ile okulun askılık bölümüne geçit vermektedir. Lojmana ait depo, kuzey-güney doğrultusunda dar bir dikdörtgen alan olup kuzey duvarına açılan küçük boyutlu tek pencere ile ışık almaktadır.

Divriği Gürpınar Köyü İlkokulu

Sivas ili Divriği ilçesinin Gürpınar köyünde bulunan okul binası günümüzde depo ve tarım işçileri için konaklama amacıyla kullanılmaktadır. İnşa amacı dışında kullanıma açık olmasına rağmen büyük oranda tamire muhtaçtır.

Yapının tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte gerek plan tipi ve gerekse köy sakinlerinin beyanları doğrultusunda 1950 tarihinden önce inşa edilmiş olduğu düşünülmektedir.

Gürpınar Köyü İlkokulu; kuzeyde okul, güneyde lojman olmak üzere yekpare bir dikdörtgen planı ihtiva etmektedir. Taş, ahşap ve kerpicingin bir arada kullanımı ile inşa edilmiş yapı, dışarıdan kiremitli kırma çatı ile kapatılmış olup içeride taban ve tavanları ahşaptır.

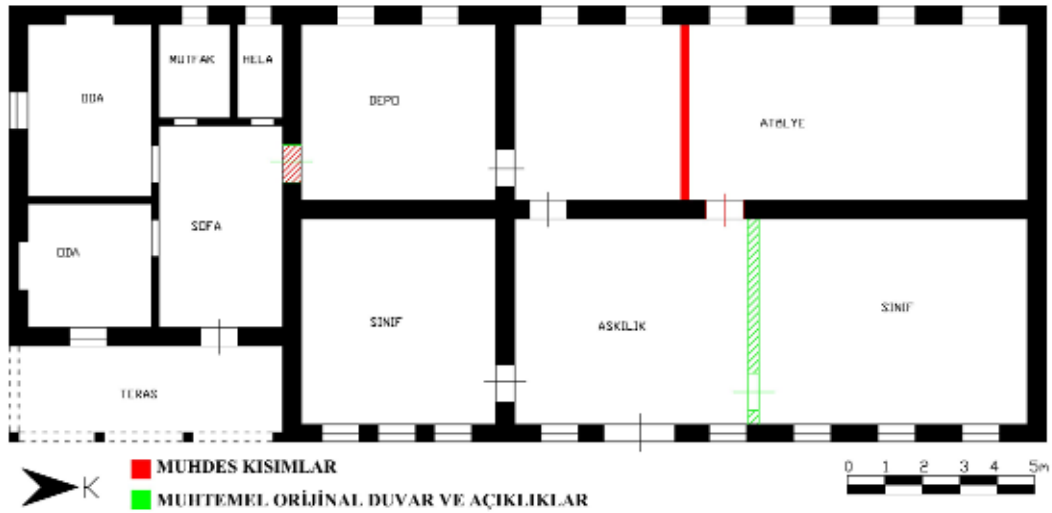
Yapının kuzey cephesi tamamen sağır bırakılmış olup herhangi bir açıklığa sahip değildir. Batı cephe ise toplamda on adet pencere ile dışa açılmaktadır. Pencerelerden kuzeyden güneye doğru sekizi okula ikisi ise lojmana aittir. Ana kütlelinin güney cephesi ise bir adet pencere ile doğu uçtaki teras açıklığından ibarettir. Okul ve lojmanın giriş kapılarını içine alan doğu cephe, merkezdeki giriş kapısının her iki yanında devam eden dörder adet pencereye sahiptir. Cephenin güney ucundaki terasın batı duvarı ise bir kapı ve bir pencere ile dışa açılmaktadır (Fotoğraf 8).

Fotoğraf 8: Gürpınar Köyü İlkokulu

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Gürpınar Köyü Okulu, tek sınıflı soğuk iklim bölgeleri tip projesinin ihtiyaca göre revize edildiği bir örnektir. Öyle ki tip projede bulunan tek ve geniş sınıf burada iki ayrı sınıfa dönüşmüştür. Bu doğrultusunda lojmanı birebir uygulanan tip projenin okul kısmı; merkezdeki bir askılık, kuzey ve güneyinde birer sınıf, batısında bir atölye ve atölyenin güneyinde bir depodan ibaret planda inşa edilmiş olmalıdır. Günümüzde ana giriş kapısından geçildiğinde ulaşılan ve atölye ile aynı uzunluğa sahip mekân, tip projeden hareketle tek sınıf olarak düşünülebilir. Ancak bölgede inşa edilen okullarda dış cephe kapısından doğrudan sınıfa geçilen bir uygulama ile karşılaşmamıştır. Bu sebeple günümüzde yıkılan bir duvar aracılığı ile iki sınıflı tasarlanıp iki sınıf arasında kalan alanın askılık olarak plana dahil edilmiş olması kuvvetle muhtemeldir (Plan 3).

Plan 3: Gürpınar Köyü İlkokulu Planı

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Doğu cephenin merkezindeki ana kapıdan geçilerek okulun askılık (giriş) mekânına ulaşılmaktadır. Orijinalde kareye yakın dikdörtgen planlı ve doğu duvarındaki iki pencere ile aydınlatılan bu mekân, günümüzde kuzeydeki sınıf ile birleşmiş ve toplamda beş pencere ile aydınlatılan, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alana dönüşmüştür. Askılık,

günümüzde güneyde bir, batıda ise iki kapı ile gerisindeki mekânlara geçit vermektedir. Batı duvarda bulunan kapılardan kuzeybatı yönde olanı orijinal değildir (Fotoğraf 9).

Fotoğraf 9: Gürpınar Köyü İlkokulu, Askılık

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Askılığın kuzeybatısında bulunan muhdes kapı açıklığı ile orijinal atölye bölümünün bir kısmını oluşturan kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen mekâna geçilmektedir. Bu mekân, batı duvarında yer alan dört pencere ile aydınlatılmaktadır. Askılığın güneybatısında bulunan ikinci kapı açıklığı ise atölyenin devamını oluşturan ve kuzeyindeki muhdes bir duvarla sonradan ayrılan mekâna açılmaktadır.

Okulun ve lojmanın ortak kullanım alanı olan depo bölümüne orijinalde hem lojmanın sofa bölümünden hem de okulun atölye bölümünden geçiş bulunmaktadır. Ancak günümüzde lojman geçişi kapatılmış olup depoya, atölyenin güneyindeki muhdes mekândan geçilmektedir. Bu depo, tip projede yer alan depoların aksine oldukça geniş olup, kareye yakın dikdörtgen planlıdır. Deponun aydınlatılması güney duvarında yer alan iki adet dikey dikdörtgen formlu pencere ile sağlanmaktadır (Fotoğraf 10).

Fotoğraf 10: Gürpınar Köyü İlkokulu, Depo

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Askılık mekânından geçilen okulun son birimi askılığın güney duvarında yer alan kapı açıklığı ile geçilen sınıftır. Doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı bu sınıf, doğu duvarında yan yana açılmış üç adet dikey dikdörtgen formlu pencere ile aydınlatılmaktadır (Fotoğraf 11).

Fotoğraf 11: Gürpınar Köyü İlkokulu, Derslik

Kaynak: Esra GÜNDÖĞAN BALDIK

Okulun güneyine bitişik olarak tasarlanan lojman; iki oda, bir sofa, bir mutfak ve bir heladan meydana gelen ve tip projeye birebir uyularak tasarlanmış plan şemasına sahiptir. Güneydoğudaki terasta bulunan giriş kapısı ile ulaşılan sofa bölümü, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı olup, güneyinde ve batısında yer alan ikişer adet kapı açıklığı ile lojmana ait diğer mekânlara geçit vermektedir.

Lojmanın odalarına geçiş, sofanın güneyindeki kapı açıklıklarından sağlanmaktadır. Odalar, biri daha geniş olmak üzere dikdörtgen planlı, tek pencere ile aydınlatılan ve birer adet dolap nişine sahip mekânlardır (Fotoğraf 12).

Fotoğraf 12: Gürpınar Köyü İlkokulu Lojmanı, Oda

Kaynak: Esra GÜNDÖĞAN BALDIK

Fotoğraf 13: Gürpınar Köyü İlkokulu Lojmanı, Mutfak ve Hela

Kaynak: Esra GÜNDÖĞAN BALDIK

Sofanın batısında bulunan kapı açıklıklarından güneydeki dikdörtgen planlı ve tek pencereyi mutfak bölümüne, kuzeydeki ise dar bir dikdörtgen mekândan ibaret, bir adet küçük boyutta pencereye sahip helaya geçit vermektedir (Fotoğraf 13).

Yıldızeli Yavu Köyü İlkokulu

Sivas ili Yıldızeli ilçesi Yavu köyünde bulunan okul binası günümüzde öğretmen lojmanı olarak kullanılmaktadır. 2014 yılında restorasyon geçiren yapı Yavu İlköğretim Okulu ve Fahrettin Arar Çok Programlı Anadolu Lisesi öğretmenleri için lojman olarak kullanıma açılmıştır. Binanın yapım tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte plan itibarıyla “soğuk iklim bölgeleri tip projes” ne neredeyse birebir uyularak inşa edilmiş örneklerdendir.

Binanın doğu cephesi sade bırakılmış olup, bir adet doğrudan işlik (atölye) bölümüne geçişi sağlayan (günümüzde kazan dairesi) bir kapı açıklığına sahiptir. Kuzey cephe ise, en fazla pencere açıklığına sahip cephe olup, içeride atölye bölümüne ait beş, lojmanın odalarına ait dört, okulun ve lojmanın depoları ile lojmanın hela ve mutfağına ait birer pencere açıklığı bulunmaktadır. Batı cephe, lojmanın odalarına ait biri orijinal, diğeri sonradan eklenmiş ikili pencereye sahiptir. Batı cephenin güney ucu ise, lojmanın teras kısmını oluşturan basık yuvarlak kemerli açıklık ve onun önünde sonradan eklenmiş beş basamaklı merdiven ile sonlanmaktadır (Fotoğraf 14).

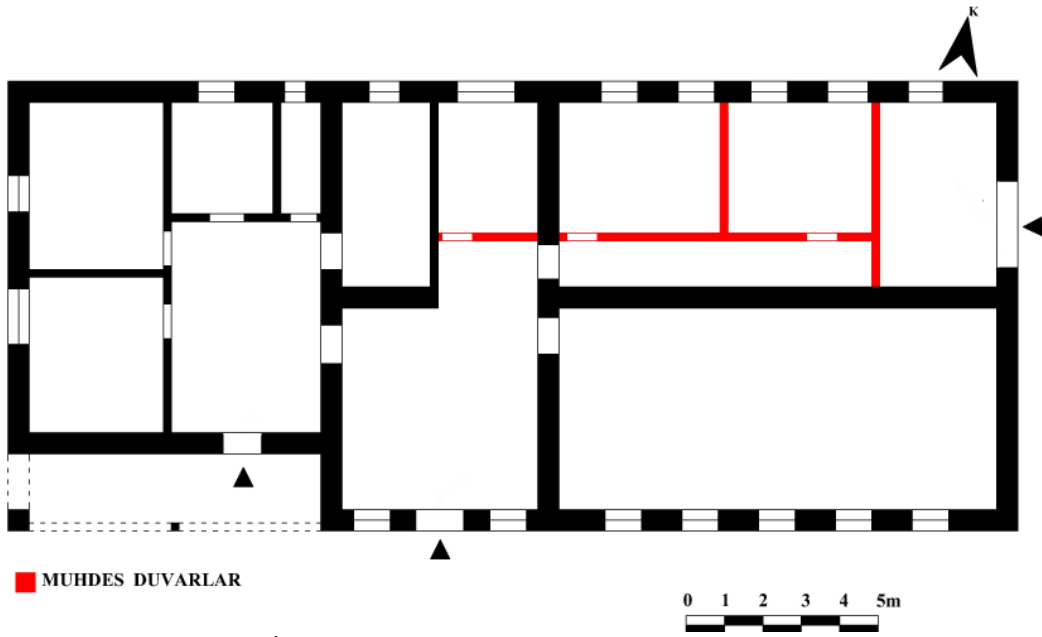
Fotoğraf 14: Yavu Köyü İlkokulu

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Yapı kütlelerinde, lojman ve okulun ana girişleri güneydedir. Güney cephe, doğuda beş pencere ile başlayıp merkezde bir kapı açıklığı ve bu açıklığın iki yanında birer adet pencere ile devam etmektedir. Cephenin batı ucu ise lojmanın teras kısmı ile son bulmaktadır. Bütün cephelerdeki pencere ve kapı açıklıkları, muntazam kesme taş bloklar ile çevrelenerek hareketlendirilmiştir.

Yapı restorasyon sonrası değişmekle birlikte orijinalde tip projeye uygun olarak genel olarak, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir ana kütle, doğuda okul (derslik, işlik (atölye), askılık ve depo) batıda ise lojman (iki oda, sofa, mutfak, hela ve depo) şeklinde tasarlanarak vücuda getirildiği bir plana sahiptir (Plan 4).

Güney cephede yer alan ana giriş kapısından geçilerek ulaşılan askılık bölümü, kareye yakın dikdörtgen formda olup, doğuda iki, kuzey ve batıda birer kapı açıklığı ile gerisindeki birimlere geçit vermektedir. Mekânın aydınlatılması ise güneyde, ana giriş kapısının iki yanında yer alan iki pencere ile sağlanmaktadır (Fotoğraf 15).

Plan 4: Yavu Köyü İlkokulu Planı

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Fotoğraf 15: Yavu Köyü İlkokulu, Askılık

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Askılığın doğusundan geçilen derslik, günümüzde öğretmenlerin ortak kullanım alanı olarak değerlendirilmiş olduğundan herhangi bir bölünmeye maruz kalmamış, güney duvarında beş pencereye sahip mekânın atölye bölümüne geçişi sağlayan kapı açıklığı iptal edilerek duvar örülmüştür (Fotoğraf 16).

Derslikten geçişi kapatılan atölyeye askılıktan geçilmektedir. Atölye (işlik), orijinalde beş pencereli tek bir mekân iken, günümüzde bir koridor, iki oda ve bir kazan dairesi oluşturulacak şekilde perde duvarlar ile bölünmüştür. Orijinalde okula ait depo bölümü olan mekân ise günümüzde mutfığa dönüştürülmüştür (Fotoğraf 17).

Fotoğraf 16: Yavu Köyü İlkokulu, Derslik
Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Fotoğraf 17: Yavu Köyü İlkokulu, Atölyeden Dönüşen Birimler
Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Yapı kütlelerinin batısını oluşturan lojman bölümü, güneyde yer alan teras ve onun gerisindeki mekânlardan oluşmaktadır. Terasın kuzey duvarında lojmanın sofa kısmına geçit veren kapı açıklığı yer almaktadır. Günümüzde sofaya, okulun askılık bölümünün batı duvarına açılan bir kapı açıklığı ile de geçilebilmektedir. Sofa bölümü kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlı olup, doğuda okulun askılık ve lojmanın depo (günümüzde oda) bölümüne açılmaktadır. Sofanın batı duvarında bulunan kapılar ise lojmana ait iki odaya geçit vermektedir. Odalar, kuzey-güney doğrultusunda kareye yakın dikdörtgen planlı olup, batı duvarlarında yer alan birer pencere açıklığı ile aydınlatılırlar. Sofanın kuzeyinden ise hela ve mutfakla geçilmektedir. Mutfak kısmı (günümüzde oda) kare planlı olup, kuzeyde geniş bir pencere açıklığı ile dışa açılmaktadır. Hemen yanında bulunan hela bölümü kuzey-güney yönde dar bir dikdörtgen

alandır. Helanın kuzey duvarında yer alan küçük boyutlu pencere hem aydınlatma hem de havalandırma amaçlı açılmış olmalıdır.

Yıldızeli Yolkaya Köyü İlkokulu

Sivas ili Yıldızeli ilçesi Yoklaya köyünde bulunan okul binası, günümüzde harap vaziyettedir. Yapı “soğuk iklim bölgeleri tip projesi”ne uygun olarak inşa edilmiş olup aynı zamanda 1945 tarihli tapu senedi günümüze ulaşmıştır.

Yolkaya köyünün eski ilkokul binası, doğu- batı doğrultusunda dikdörtgen bir alan üzerine taş malzemeden inşa edilmiştir. Üst örtü dışarıdan beşik çatılı olan yapı kütleli içeride düz ahşap tavanlıdır. Yapı plan itibarıyla doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir ana kütleli, doğuda derslik, ışık (atölye), askılık ve depodan oluşan okul ile batıda iki oda, bir sofa, mutfak, hela ve yine bir depodan oluşan lojman şeklinde tasarlandığı lojmanlı mektep tipine sahiptir (Fotoğraf 18).

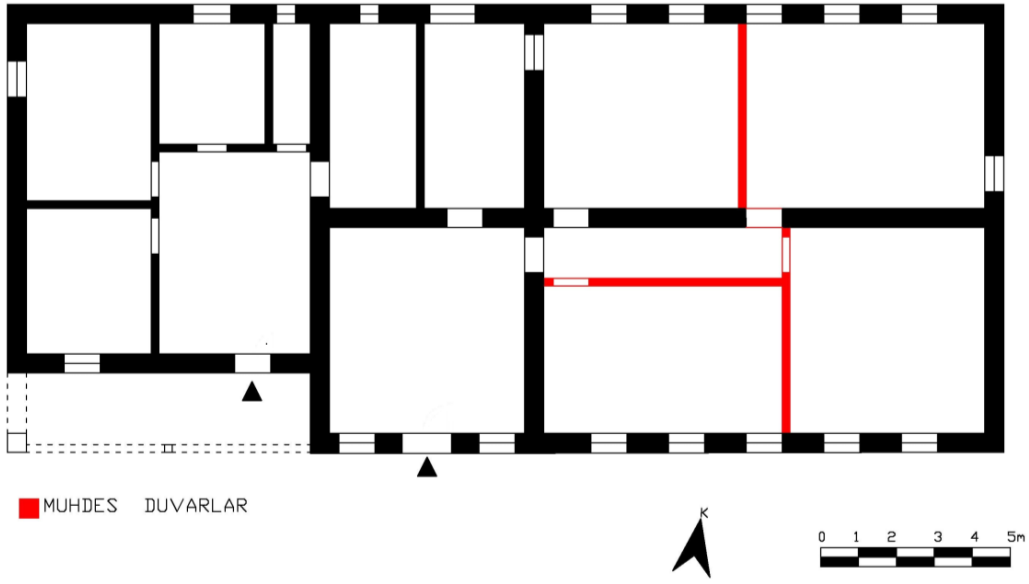

Fotoğraf 18: Yolkaya Köyü İlkokulu

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Binanın doğu cephesi sade bırakılmış olup, doğrudan ışık (atölye) bölümünü aydınlatan tek pencere açıklığı ile hareketlendirilmiştir. Kuzey cephe ise atölyeye ait beş, depolar ile hela ve mutfakla ait birer adet olmak üzere toplamda dokuz pencereye sahiptir. Yapının batı cephesinde bulunan ve doğrudan lojmanın odasına geçilen kapı açıklığı buradaki orijinal pencerenin sonraki dönemlerde kapıya çevrilmesiyle yapıya eklenmiş olmalıdır. Batı cephenin güney ucu ise, lojmanın teras kısmını oluşturan yuvarlak kemerli açıklık ile son bulmuştur. Binanın güney cephesi, okula giriş kapısı ile altı adet pencere açıklığını kapsamaktadır. Cephenin batı ucu lojmanın teras bölümü ile son bulmaktadır.

Yolkaya köyü eski ilkokul binası, tip projede uygun görüldüğü üzere, dikdörtgen bir ana kütleli, okul (derslik, ışık (atölye, askılık, depo) ve lojman (iki oda, sofa, mutfak, hela, depo) olarak bir arada tasarlandığı plan tipine sahiptir (Plan 5).

Plan 5: Yolkaya Köyü İlkokulu Planı

Okula giriş güney cephedeki kapı açıklığı ile sağlanmaktadır. Giriş kapısından ulaşılan askılık, kareye yakın dikdörtgen formda olup, güneyde, ana giriş kapısının iki yanında yer alan iki pencere ile aydınlatılmaktadır (Fotoğraf 19). Askılık bölümünün doğu duvarındaki kapı açıklığı ile ulaşılan derslik bölümü orijinalde doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı ve beş pencerelidir. Ancak, sonraki dönemlerde hem doğu-batı yönde hem de kuzey-güney yönde atılan duvarlar ile iki derslik ve bir koridor olarak değerlendirilmiştir (Fotoğraf 19).

Fotoğraf 19: Yolkaya Köyü İlkokulu, Askılık ve Derslik

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Orijinalde dersliğin kuzey duvarında yer alan kapı açıklığı ile geçilen dikdörtgen planlı atölye bölümü, sonraki dönemlerde kuzey- güney yönde atılan bir duvar ile ikiye bölünmüştür. Bu sebeple dersliğin bölünmesi ile oluşturulmuş koridorun kuzey duvarına açılmış ikinci bir kapı bulunmaktadır (Fotoğraf 20).

Okulun depo bölümü, lojmanın deposundan daha geniş tutulmuştur. Kuzey yönde tek bir pencere açıklığı ile aydınlatılan deponun doğu duvarında bulunan ve atölyeye açılan kapı açıklığı, kapatılarak kitaplık nişine dönüştürülmüştür.

Yapı kütlelerinin batısındaki lojman bölümü, güneyde doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir teras ile onun gerisindeki mekânlardan oluşmaktadır. Terasın kuzey duvarında lojmana geçilen ana giriş kapısı ile bir pencere bulunmaktadır (Fotoğraf 21).

Fotoğraf 20: Yolkaya Köyü İlkokulu Atölye
Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Fotoğraf 21: Yolkaya Köyü İlkokulu Lojman Terası
Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Tip projeye birebir uyumlu olarak; bir sofa, iki oda, bir mutfak, bir hela ve bir depodan ibaret lojmanın sofa bölümü, gerisindeki mekânlara geçit veren kapı açıklıklarından ibarettir. Sofanın batısından lojmanın odalarına, kuzeyinden hela ve mutfak birimlerine doğusundan ise depoya geçilmektedir. Odalar, tek pencere ile aydınlatılan basit mekânlardır. Günümüzde iki odanın da üst örtüsü büyük oranda yıkılmıştır (Fotoğraf 22).

Fotoğraf 22: Yolkaya Köyü İlkokulu Lojmanı Sofa ve Oda
Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Dar bir koridoru ihtiva eden hela ile kareye yakın dikdörtgen mutfak birimleri tip proje dahilinde inşa edilen diğer lojmanlarda olduğu gibi tek pencereli işlevsel ve sade mekânlardır. Burada

mutfağın kuzeybatı köşesinde bulunan betonarme ocak, mekânın yapıldıktan sonra uzun süre kullanıldığını gösterir niteliktedir.

Sofadan geçiş sağlanan son lojman birimi depo (odunluk) bölümüdür. Sofanın doğu duvarında yer alan kapı açıklığı ile geçilen bu mekân, dikdörtgen planlı olup, küçük boyutlu tek pencere ile ışık almaktadır (Fotoğraf 23).

Fotoğraf 23: Yolkaya Köyü İlkokulu Lojmanı, Mutfak

Kaynak: Esra GÜNDOĞAN BALDIK

DEĞERLENDİRME

Cumhuriyet'in ilanını izleyen yıllarda köylerde yoğun biçimde yürütülen ilkokul inşası faaliyetleri, yalnızca dönemin eğitim gereksinimlerini karşılamaya yönelik değildir; aynı zamanda yeni Cumhuriyet rejiminin ideolojik ve siyasal temsil araçları olarak da değerlendirilmiştir. 1930'lu yılların başından itibaren taşrada yaşanan eğitim sorunlarının giderilmesine öncelik verilmiş ve köylerde kapsamlı bir okul yapım süreci başlatılmıştır. Bu dönemde mimarlarının kimlikleri ve uygulamaların sayısal olarak dağılımına ilişkin veriler sınırlı olmakla birlikte, çeşitli tip projeler doğrultusunda çok sayıda köy okulunun inşa edildiği bilinmektedir.

Bu projelerden en erken tarihli Maarif Vekâleti tarafından hazırlatılan ve 1933'de yayınlanan "İlkmekep Plânları Albümü"dür (Maarif Vekâleti, 1933). Albümde; taş, kerpiç ve ahşap malzemeden "Bir Sınıflı Köy Mektebi", "Üç Sınıflı Köy Mektebi", "Üç Sınıfı Bir Dersanede Köy Mektebi", "Beş Sınıfı Üç Dersanede Köy Mektebi" şeklinde adlandırılmış tip- planlar ayrıntılı bir şekilde aktarılmıştır. 1937 yılında Köy Öğretmenleri Kanunu'na istinaden öğretmenlerin gidecekleri köylerde inşa edilmek üzere çeşitli tip projeler tasarlanarak "Köy Okulu Binası" isimli kitapçık ile bir araya getirilmiştir (Tarım ve Kültür Bakanlıkları, 1937). 1938-1939 yılları arasında Margarate Schütte Lihotzky, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'ne verilen bir görev ile Anadolu Köy Okulları için değişik iklim şartlarına uygun 7 adet proje hazırlamıştır (Karain, 1996: 8). 1940 yılına gelindiğinde 3803 sayılı "Köy Enstitüleri Kanunu" dahilinde Köy Enstitüleri'nden mezun olacakların çalışacakları köy okullarının planlarını hazırlamak üzere Maarif Vekilliği tarafından bir şartname hazırlanmış ve bir yarışma düzenlenmiştir. Bu şartname doğrultusunda hazırlanan projelerden Asım Mutlu ve Ahsen Yapanar'ın üç farklı iklim bölgesine uygun üç farklı "tip projeleri" birinci seçilerek bu tarihten itibaren ülke genelinde birçok köy okulunda uygulanmıştır (Kul, 2011). Tüm bu projeler, taşrada okul binaları ve öğretmen evleri inşa etmek üzere, öğrenci sayısına ve başlıca inşaat malzemesine göre sınıflandırılmış çeşitli planları meydana getirmektedir.

Sivas Merkez Kızılcaışla Köyü (Plan 2), Divriği Gürpınar Köyü (Plan 3) ile Yıldızeli'nin Yolkaya (Plan 4) ve Yavru (Plan 5) köylerinde inşa edilmiş ilkokul binaları, 1940 yılında Maarif Vekilliği tarafından "3803 sayılı kanuna tevfikân açılan Köy Enstitülerinden mezun olacak öğretmenlerin çalışacakları köylerde bu kanunun 16. maddesine göre yaptırılacak ilkokul binalarının planlarının hazırlattırılması işi..." ne dair ilan edilen şartname kapsamında yapılmış bir yarışma sonucu birinci olan Asım Mutlu ve Ahsen Yapanar'ın hazırladığı soğuk iklim bölgesi tip projesine (Plan 1) uygun olarak inşa edilmiştir. Bahsi geçen bu yapıların okul bölümleri kare bir hol etrafında gelişen plan tipine sahiptir. Bu yapılar, kare ya da kareye yakın dikdörtgen planlı giriş holünden geçilen tek bir derslik ve derslikten ulaşılan bir atölye ile vücuda getirilmiştir. Yapılardaki giriş holü hazırlanan tip projede "askılık" olarak isimlendirilmiş olup diğer birimlerin merkezini oluşturmaktadır. Kayseri Pınarbaşı / Panlı Köyü İlkokulu (Özbek, 2019: 280), Ardahan Çıldır / Sazlısu Köyü İlkokulu'nda (Karacabey ve Topçu, 2025: 208) da uygulanan bu plan şemasında lojmanın konumlanması ve tasarımı farklılık göstermekle birlikte okullarda giriş holü, derslik, atölye ve depo düzenlemesi sabit bir planı arz etmektedir.

Konu kapsamındaki köy okulları oldukça sade yapılar olup herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır. Ancak plan dahilinde yer alan lojmana giriş terasları, okul cephesine önemli bir hareketlilik kazandırmıştır.

Sivas'ta inşa edilen köy okulları büyük oranda bölgenin temel inşa malzemesi olan taş ile inşa edilmişlerdir. Kullanılan taşlar genellikle kaba yonu ya da moloz taş şeklindedir. Kesme taş malzeme daha az kullanılmakla birlikte Yıldızeli Yavru ve Yolkaya köyü ilkokullarında olduğu gibi cephe köşelerinde ve kapı-pencere kenarlarında kullanılmıştır. Neredeyse tamamı ahşap üst örtüye sahip köy okullarının lojman bölümlerinde yer alan yüklük nişlerinin kapaklarında da ahşap kullanılmıştır. Çalışma kapsamındaki okullardan yalnızca Merkez Kızılcaışla Köyü İlkokulu'nun orijinal ahşap döşemeleri günümüze kadar gelebilmiştir.

SONUÇ

19.yy sonlarında "Modernleşme" etkilerini göstermeye başlayan Sivas şehir silüetindeki eğitim yapıları, Tanzimat'ın toplumsal ve mekânsal yenilenme eğiliminin temsilcilerinden olmuştur. Bu dönemde Sivas'ta Halil Rıfat Paşa'nın "her köye bir mektep" projesi, Cumhuriyet öncesi eğitim ideolojisinin önemli bir atılımını ihtiva etmektedir. Ancak şehirdeki mevcut eğitim yapılarının çoğunlukla Cumhuriyet döneminine ait okullar olması, Tanzimat sonrası Sivas'ta okul ihtiyacının mevcut yapıların (özel konut, cami vd.) tamamı ya da bir bölümünün eğitim amaçlı kullanımı ile karşılandığını göstermektedir. Bununla birlikte Cumhuriyet'in mimari ortamının Tanzimat'ın yetiştirdiği entelektüel birikim ile şekillendiği aşikardır. Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Sivas özelinde sürdürülen eğitim yapıları inşa etme faaliyetleri, ciddi bir bakiyeyi barındıracak seviyededir. Bu döneme ait eğitim yapıları; gerek tip projeler ile belirlenmiş ve gerekse ihtiyaç doğrultusunda kendine has planını oluşturmuştur.

Çalışma kapsamında tespit edilen okullar, Erken Cumhuriyet döneminde "iş ehline bırakma" anlayışının birer temsilcileridir. Bunun en temel göstergesi, mimari proje yarışmaları ile belirlenen tip projelere uygun olarak inşa edilmiş olmalarıdır. Bu yapılar ihtiva ettikleri işlik (atölye) birimleri ile Cumhuriyet döneminin eğitim reformlarının, mimari üzerindeki etkisini gözler önüne sermektedir. Bu mekânlar eğitimde birlik anlayışının getirdiği mekânsal yenilikler olarak okullarda yerini almıştır.

Bu çalışmada tespit edilen okul yapılarından bir tanesinin (Yolkaya) yıkılmaya yüz tuttuğu, iki tanesinin (Kızılcaışla ve Gürpınar) henüz tescillenmediği ve bu yüzden aslına uygun olmayan biçimde tadilata uğrayarak tahrip edildiği görülmüştür. Bu eserler; mekânsal ve kültürel

sürekliliği sağlaması ve erken dönem Cumhuriyet mimarisinin niteliklerini yansıtmaları sebebiyle özgün biçimde korunması gerekli yapılardır. Bu doğrultuda tescillenmesi ve koruma altına alınmaları, milli kültürümüzün maddi temsilcilerinin gelecek kuşaklara aktarılması bakımından kritik önem arz etmektedir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Destek Bilgisi: Herhangi bir kurum ve/veya kuruluştan destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması yoktur.

Etik Onayı: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara riayet edildiğini yazar(lar) beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi'nin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk makale yazar(lar)ına aittir.

Etik Kurul Onayı: Çalışma kamuya açık ikincil verilerin kullanılmasıyla oluşturulmuştur.

Araştırmacıların Katkı Oranı: Çalışma tek yazarlı olup katkı oranı %100'dür.

KAYNAKÇA

Albayrak, M. (1994). Millet Mekteplerinin Yapısı ve Çalışmaları. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 10: 471-482.

Altunya, H. (2012). Türkiye'de "Köy Eğitmeni Yetiştirme" Deneyimi (1936-1948), (Editör) Işın, E.: *Düşünen Tohum, Konuşan Toprak: Cumhuriyet'in Köy Enstitüleri 1940-1954 I* içinde (ss. 72-74). İstanbul: İstanbul Araştırmaları Enstitüsü.

Erdem, Ç. (2008). Cumhuriyet Yönetiminin 1930'lu Yıllarda Köyde ve Köylülükte "Dönüşüm"ü Gerçekleştirme İsteğinin Bir Aracı Olarak "Köy Eğitmen Kursları", *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(3): 187-200.

Gündoğan Baldık, E., ve Topçu, S. M. (2024). Sivas – Yıldızeli Pamukpınar Köy Enstitüsü Yerleşkesi, *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 11(112): 1923-1938.

Karacabey, B., ve Topçu, S. M. (2025). Ardahan'da Erken Cumhuriyet Döneminde İnşa Edilen Lojmanlı Köy Okulları, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 41(111): 181-222. <https://doi.org/10.33419/aamd.1700112>

Karain, S. B. (1996). Margarete Schütte-Lihotzky ve Türkiye'deki Yapıları, *Mimarlık Dergisi*, 34(270): 8-13.

Kılıç, K. ve Polat, E. (2024). Geç Osmanlı ve Erken Cumhuriyet Dönemi Aksaray İlinin Eğitim Sistemi ve Eğitim Yapıları (1703-1950), *Culture and Civilization*, 6: 13-20.

Kısıklı, E. (2012). Atatürk Döneminde Cumhuriyet Kültürünü Yerleştirme Çabaları Çerçevesinde Halkevleri ve Millet Mektepleri, *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 1(1): 331-340.

Kul, N. (2011). Erken Cumhuriyet Dönemi İlkokul Binaları, *Mimarlık Dergisi* 360: 66-71. <http://www.mimarlikdergisi.com/index.cfm?sayfa=mimarlik&dergisayi=374&recid=2862> [Erişim Tarihi: 03.12.2025].

Maarif Vekâleti. (1933). *İlkmektep Planları Albümü*. Ankara: İlk Tedrisat Dairesi Yayınları.

Maarif Vekilliği. (1940). Köy Enstitüleri Mezunlarının Çalışacakları Köylerde Yaptırılacak Okul Binalarının Planlarına Ait Müsabaka Şartnamesi. *Maarif Vekilliği Tebliğler Dergisi*, 3(100): 79-80.

Özbek, Y. (2019). Kayseri/Pınarbaşı'nda Erken Cumhuriyet Dönemi (1923-45) Köy Okulları. *Akdeniz Üniversitesi İnsani Bilimler Dergisi*, 9(1): 267-286.